

Drikkevand til Aarhus

Banedanmark promoverer sig selv via pressemeddelelser med "biodiversitet".

Ja det er rigtigt, at der på en del af nedlagte jernbaneområder er biodiversitet, men det står i skærende kontrast til de områder, hvor de eksisterende skinner er i brug.

Her er det "kolde klamme skærver", der dominerer.

Et jernbanespor skal vedligeholdes. Eksempelvis vil man gerne undgå plantevækst på sporene for derved at mindske brandfaren, og det gør man ved at sprøjte. I dag bruger Banedanmark sprøjtemidlet Roundup på jernbanesporene.

Danmarks Naturfredningsforening skriver okt. 2019:

"Banedanmark er den offentlige organisation, der står som den suverænt største forbruger af sprøjtegiften Roundup. Faktisk tegner virksomheden sig for størstedelen af statens samlede brug af sprøjtegiften – og bruger næsten lige så meget sprøjtegift, som de danske kommuner gør tilsammen.

Ifølge den nyeste opgørelse fra Miljøstyrelsen har Banedanmark øget Roundup-forbruget siden 2013 fra 475 kg af aktivstoffet glyphosat til 788 kg. Det er en stigning på 66 procent."

Roundup (Glyphosat-produkt) er det suverænt mest solgte herbicid, både i verden og herhjemme. Miljøstyrelsens Bekæmpelsesmiddelstatistik viser, at de godt 1.100 tons glyphosat, som blev brugt i 2016, udgjorde 45 vægtprocent af samtlige pesticider herhjemme. (1)

De sprøjtemidler, man brugte tidligere, var ukrudtsgiften dichlobenil, kendt fra produkter som Casoron G og Prefix.

Disse midler blev forbudt i 1997, men et nedbrydningsprodukt efter disse produkter af pesticidet dichlobenil - BAM - findes stadig i vores grundvand.

Disse sprøjtemidler er brugt i bynær bebyggelse, langs veje og jernbaner, i indkørsler og på gårdspladser. DSB (i dag Banedanmark) var storforbrugere af dette pesticid.

I 2016 blev der fundet sprøjtegift i 25 procent af vandværkernes drikkevandsboringer – det er fra alle sprøjtemidler - ikke kun nedbrydningsproduktet BAM. I 2019 var det tal steget til hele 45 procent, og meget tyder på, at der er i dag er sprøjtegifte i langt over halvdelen af drikkevandsboringerne.

Årsagen til stigningen er, at man finder flere og flere nye giftstoffer i det forurenede vand – tænk på den seneste Pfos debat.

Når vandværkerne finder giftrester i drikkevandsboringerne, tager de ofte konsekvensen og lukker boringen. Siden 1994 er mere end 500 boringer blevet lukket på grund af sprøjtegift, men ingen kender det præcise tal.

Folketinget har vedtaget en lov – Togfonden – i 2014, som siger, at der skal laves en ny jernbane fra Hovedgård til Hasselager, som går gennem et drikkevandsområde, hvor "Kredsløb" – tidligere Aarhus Vand – har en indvindingstilladelse til 10 pct. af drikkevandet til Aarhus - Danmarks anden største by.

Banedanmark vil helt sikkert bruge Roundup på strækningen.

Banedanmarks anbefaling til politikerne af linjeføringen af strækningen ved Solbjerg medfører at 2 ud af 6 indvindingsboringer, som forsyner Storaarhus med drikkevand, skal nedlægges.

Området er udlagt til Boringsnære Beskyttelsesområder (BNBO) og vedtaget som lov fra 2022. Den beskriver en beskyttelseszone omkring boringerne på 300 m, hvor der ikke må sprøjtes. Aarhus Kommune og Naturstyrelsen har plantet fredskov på området for at beskytte grundvandet.

Aarhus Vand fremfører i deres høringssvar til VVM-undersøgelserne af Hovedgård-Hasselager-banen:

"Områderne er karakteriseret ved at have en stor sårbarhed over for forurening, hvorfor der bruges meget store ressourcer på at beskytte områderne mod forurening blandt andet gennem dyrkningsaftaler og gennem skovrejsning. Aarhus Vand finder det derfor overordentligt vigtigt, at der ved nærværende baneprojekt tages vidtgående hensyn til sikkerheden for drikkevandsressourcerne."

Bemærkningspunkter

Ved anlæggelsen af banen vil det blive aktuelt at afgrave terrænet ned til 15 meters dybde, hvilket betyder, at der lokalt fjernes lerlag, og at sårbarheden af grundvandet dermed øges.

Ved store anlægsarbejder som banearbejde, vil der være risiko for forurening fra entreprenørmaskiner.

Der er risiko for forurening af drikkevandsressourcen ved driften af banen. Banen vil blive benyttet til godstransport, hvilket potentielt kan betyde spild af fx kemikalier ved uheld.

Den østlige baneføring går direkte gennem en af Aarhus Vands kildepladser, Tiset Kildeplads som har en indvinding på 1,5 mio. m³/år, og vil betyde, at der må sløjfes en eller flere aktive indvindingsboringer. Ud over problemstillingen med, at der vil opstå øget risiko for forurening af drikkevands ressourcerne under anlæg og drift af banen, samt på grund af terrænreguleringen, skal det bemærkes, at en flytning af indvindingsboringer kræver en meget lang planlægningshorisont. Anlæg af nye indvindingsboringer kræver, at der kan findes egnede lokaliteter, at der laves en VVM redegørelse omkring miljøpåvirkninger, ligesom det kræver, at der kan indgås frivillige aftaler med private lodsejere. Kan der ikke indgås frivillige aftaler, kan der opstå situationer med meget langvarige forløb før en boring kan sættes i produktion.
Lars Schrøder – Aarhus Vand CEO, Direktion, Ledelse

Direktøren for "Aarhus Vand" Lars Schrøder har desuden udtalt: "Det er noget af det bedste vand, vi har i Storaarhus".

Banedanmark vil miste sin godkendelse til at bruge Roundup-produktet i slutningen af 2022. De har gjort flere forsøg på at finde alternativer, men indtil i dag er det mislykkedes. (2)

Hvorfor lave denne ca. 23 km lange nye jernbane til 3,7 milliarder skatte kroner og risikere forurening af vores grundvand for at sparre 4½-5 minutter i rejsetid, når der kan laves en jernbanestrækning på 12 km vest om Aarhus, der sparrer 15½ minut i rejsetid for folk, der ikke absolut skal ind i Aarhus Centrum? (3)

Støtter du forslaget om at flytte jernbanen ud til E45, kan det gøres på www.skrivunder.net/sporjyllanddk

Med venlig hilsen
Jørgen Christensen,
Tisetvej 24, 8355 Solbjerg

Dokumentation:

1) Miljøstyrelsens Bekæmpelsesmiddelstatistik

<https://www2.mst.dk/udgiv/publikationer/2017/11/978-87-93614-41-3.pdf>

2) Banedanmark har uden held ledt efter Roundup-alternativ

<https://jyllands-posten.dk/indland/ECE11713343/banedanmark-har-uden-held-ledt-efter-roundupalternativ/>

3) Der finder alternativer til Hovedgård- Hasselager-banen

<http://www.tisetweb.dk/PDF/Faktaark%203.pdf>

4) Se også "Hvad med drikkevandet til Aarhus"

<https://jyllands-posten.dk/jpaarhus/debat/breve/ECE11725129/hvad-med-drikkevandet-til-aarhus/>

(Indsendt til JP 10-09-2022- ikke optaget)

Kære Jørgen Christensen. Debatredaktionen har sendt dig følgende besked: (14-09-2022)

Dit debatindlæg bliver ikke bragt i denne omgang.

Du er nu løst fra dit løfte om "eneret" og kan frit sende indlægget til et andet medie, hvis du ønsker det.

Du er altid velkommen til at sende os et indlæg igen i fremtiden.

God dag.

De bedste hilsner,

JP Aarhus

Facebookopslag 16-09-2022:

Jyllandsposten har ikke villet optage mit læserbrev: " **Drikkevand til Aarhus**

Har du lyst til at læse det kan det gøres her:

Billedet: PAS PÅ- HER KOMMER TOG – Denne drikkevandsboring på Tiset Baunehøj skal nedlægges, hvis Banedanmarks anbefalinger til politikerne på Christiansborg gennemføres.